

หลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน
สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล
โดย

ภาควิชา ศัลยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Residency Training Program in Oral & Maxillofacial Surgery
Mahidol University Faculty of Dentistry
Department of Surgery

1. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปาก
และแม็กซิลโลเฟเชียล

(ภาษาอังกฤษ) Residency Training Program in Oral & Maxillofacial Surgery

2. ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อภาษาไทย :-

ชื่อเต็ม ประกาศนียบัตรทันตแพทย์ประจำบ้าน สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

ชื่อย่อ ป.ทันตแพทย์ประจำบ้าน สาขา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

ชื่อภาษาอังกฤษ :-

ชื่อเต็ม Certificate Residency Training in Oral & Maxillofacial Surgery

ชื่อย่อ Cert. Residency Training in Oral & Maxillofacial Surgery

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชา ศัลยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

4. คำนิยาม

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล เป็นสาขาวิชาเฉพาะของทันตแพทยศาสตร์
ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ การวินิจฉัย การรักษาทางศัลยกรรม และการรักษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับโรค การ
บาดเจ็บและความผิดปกติต่าง ๆ ในบริเวณช่องปาก ขากรรไกรและกระดูกใบหน้าที่เกี่ยวข้องกับ
ขากรรไกร (Definition: Oral and Maxillofacial Surgery is that part of dental practice which deals
with examination, diagnosis, the surgical and adjunctive treatment of diseases, injuries and
defects of the oral and maxillofacial regions)

5. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยในปัจจุบันความต้องการของประชาชนทางด้านการรักษาในทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลมีมากขึ้นตามลำดับ ความต้องการดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นในกรณีผู้ป่วยมีพยาธิสภาพของขากรรไกรและใบหน้า ภัยอันตราย ความผิดปกติของลักษณะโครงสร้างของขากรรไกร การผ่าตัดเพื่อบูรณะขากรรไกร การผ่าตัดเพื่อช่วยในการใส่ฟัน การรักษาภาวะติดเชื้อ รวมทั้งการรักษาทางศัลยกรรมช่องปากแก่ผู้ที่มีโรคประจำตัวต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ทันตแพทย์ควรเป็นผู้ที่ให้การวินิจฉัยและการรักษาให้ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องในยุคโลกาภิวัตน์ การวินิจฉัย และรักษาผู้ป่วยอย่างมีมาตรฐานเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งการกระจายความเสมอภาคในการรับการรักษาแก่ผู้ที่อยู่ในเขตอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียงหลวงเป็นสิ่งที่เป็นโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับบุคลากรของประเทศ อนึ่งเนื่องจากสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลเป็นสาขาทันตแพทย์เฉพาะทาง ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทั้งในแง่ทฤษฎี และในด้านการปฏิบัติอีกทั้งผู้เชี่ยวชาญในสาขานี้ยังมีอยู่เป็นจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ คณะทันตแพทยศาสตร์ จึงเห็นความจำเป็นดังกล่าวจึงได้บรรจุหลักสูตรไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 และ 8 ซึ่งปัจจุบันทางคณะทันตแพทยศาสตร์ ได้ร่วมกับสถาบันสมทบในการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมทันตแพทย์เฉพาะทางสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ

6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6.1 เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล และสามารถนำมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในการวินิจฉัยโรค การบำบัดรักษาผู้ป่วย รวมทั้งเข้าใจกลไกของการดำเนินโรคและการหายของแผล

6.2 เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานในสาขาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล และมีความรู้ความเข้าใจในงานด้านศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลเป็นอย่างดี โดยสามารถให้การตรวจวิเคราะห์ วินิจฉัย วางแผนการรักษา พยากรณ์โรค ตลอดจนให้การรักษาและติดตามผลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

6.3 มีความรู้พื้นฐานในด้านศัลยศาสตร์ทั่วไป, อายุรศาสตร์, วิสัญญีวิทยาและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

6.4 เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาสุขภาพทั่วไปของผู้ป่วย โดยสามารถให้คำปรึกษาในทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลแก่แพทย์ ทันตแพทย์ รวมทั้งสามารถให้การรักษาร่วมหรือส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการและกระทำการรักษาได้ถูกต้อง มีหลักการและเหมาะสมกับสภาวะของผู้ป่วยแต่ละราย

6.5 เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านพื้นฐานการวิจัย การเก็บข้อมูล และการเขียนรายงานหรือบทความทางวิชาการ

6.6 เพิ่มทักษะในการให้การฝึกอบรมทางวิชาการแก่บุคลากรทางทันตแพทย์ โดยสามารถเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และถ่ายทอดความรู้ด้านศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลได้

6.7 เพื่อพัฒนาให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ อันดีต่อผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และผู้ร่วมงานระดับต่าง ๆ

6.8 เพื่อพัฒนาให้มีนิสัยใฝ่รู้ ช่างสังเกต ชอบค้นคว้า มีวิสัยทัศน์ในการวิเคราะห์ปัญหาและ ประสพการณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7. กำหนดการเปิดสอน

ปีการศึกษา 2539

8. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

8.1 คุณสมบัติ

8.1.1 เป็นผู้ที่ได้รับปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยของรัฐหรือจาก มหาวิทยาลัยอื่นที่เทียบเท่า

8.1.2 ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตกรรมจากทันตแพทยสภา

8.1.3 เป็นผู้ที่ไม่มีความประพฤติเสียหาย และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

8.1.4 ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อดังกล่าว สามารถให้คณะกรรมการฝึกอบรมเป็นผู้พิจารณาให้ สมัครเข้าศึกษาได้เป็นกรณีพิเศษ

8.2 วิธีการคัดเลือก

ใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์และ/หรือสอบข้อเขียน

8.3 สถานะภาพ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำหน้าที่เป็นทันตแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1-2 และ 3 ตามลำดับ

8.4 การสิ้นสุดสภาพ

8.4.1 การลาออก

8.4.2 การให้ออกเนื่องจากการทำผิดอย่างร้ายแรง ซึ่งสถาบันฝึกอบรมแต่ละสถาบันเป็นผู้ กำหนด ทันตแพทย์ประจำบ้านมีสิทธิยื่นอุทธรณ์เพื่อให้สถาบันฝึกอบรมพิจารณา ทบทวนได้

8.4.3 ฝึกอบรมจนครบหลักสูตร

8.4.4 พันสภาพสมาชิกทันตแพทยสภา

8.4.5 คณะกรรมการทันตแพทยสภามีมติให้ออก

9. การฝึกอบรม

9.1 ระบบการฝึกอบรม

9.1.1 ใช้การเรียนการสอนและการปฏิบัติงานทางคลินิกแบบต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

9.1.2 การคิดจำนวนเวลาการศึกษา

9.1.2.1 เรียนภาควิชาการ ได้แก่ การบรรยาย ประชุมวิชาการ การสัมมนา วารสาร สโมสรร ไม่น้อยกว่า 550 ชั่วโมง แบ่งเป็นการเรียนในด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องประมาณร้อยละ 30 และในด้าน คลินิกสาขาต่าง ๆ ร้อยละ 70

9.1.2.2 ภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือประมาณ 3,500 ชั่วโมง ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ อาจจะจัดผสมผสานในระยะเวลา 3 ปี หรือจะแยกกันก็ได้ โดยใช้เวลาน้อย 2 ปี (24 เดือน) ในแผนกศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ต้องมีการหมุนเวียนไปฝึกอบรมในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งระยะเวลาในภาคปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล	24 เดือน
2. ศัลยกรรมทั่วไป	3 เดือน อย่างต่อเนื่อง
3. วิสัญญีวิทยา	3 เดือน อย่างต่อเนื่อง
4. อายุรศาสตร์	2 เดือน อย่างต่อเนื่อง
5. โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง
6. ศัลยกรรมประสาท	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง
7. ศัลยกรรมอุบัติเหตุ	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง
8. ศัลยกรรมตกแต่งหรือการหมุนเวียนเลือก (elective)	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง

9.2 ระยะเวลาการฝึกอบรม

9.2.1 นักศึกษาจะต้องศึกษาเต็มเวลา

9.2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา (36 เดือน)

10. การประเมินผล

10.1 การประเมินผลเป็นระยะอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินความรู้ ความสามารถของ ทันตแพทย์ประจำบ้าน โดยใช้วิธีการและเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งกำหนดโดยคณาจารย์ที่ฝึกอบรม

10.2 มีการประเมินทักษะ ของทันตแพทย์ประจำบ้านอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง การประเมินอาจทำที่ ขึ้น หากยังไม่ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจของคณาจารย์ฝึกอบรม ควรแจ้งผลการประเมินให้ทันตแพทย์ ประจำบ้านทราบ เพื่อให้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และมีผลต่อสถานะภาพของทันตแพทย์ประจำบ้าน

10.3 การเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของทันตแพทย์ประจำบ้านขึ้นอยู่กับประเมินผลความก้าวหน้าของทันตแพทย์ประจำบ้าน โดยคณาจารย์ฝึกรวม

10.4 มีการบันทึกการประเมินผลของทันตแพทย์ประจำบ้านแต่ละคนและเก็บรวบรวมไว้สำหรับการพิจารณาประกอบครั้งต่อไป

10.5 การประเมินผลการปฏิบัติงานของทันตแพทย์ประจำบ้าน แบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน คลินิกศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล การประเมินผล การหมุนเวียนไปปฏิบัติงานในแผนกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

11. การสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับวุฒิบัตรและอนุมัติบัตร

การสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ชำนาญเฉพาะทาง เป็นไปตามข้อบังคับของทันตแพทยสภา

12. อาจารย์ผู้ทำการสอน

12.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

12.1.1 ศ.คลินิก ทพ.สุรัชย์ ชัยวัฒน์ ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปาก),อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)

12.1.2 ศ.คลินิกเกียรติคุณ .มนัส โรจนวัฒนาการ ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปาก)

12.1.3 รศ.ทพ.นพ.วีระศักดิ์ ไพรัชเวทย์ วท.บ.,ท.บ.,พ.บ.,Facharzt fuer Mund-Kiefer-Gesichtschirurgie (Oral & Maxillofacial Surgery), Dr.Med. (Wurzburg),อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)

12.1.4 ศ.คลินิก ทพญ.สุภา โรจนวัฒนนท์ วท.บ.,ท.บ.,วุฒิบัตรศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาฯ),Fellowship in Training of the Oral & Maxillofacial Surgery, อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)

12.1.5 ผศ.ทพ.สมเกียรติ อรุณากูร วท.บ.,ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปาก), Cert.in Oral & Maxillofacial Surgery (Denmark) ,อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)

- 12.1.6 ศ.ทพญ.จिरพันธ์ พันธุ์วุฒิกร วท.บ.,ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์
คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปาก),วุฒิบัตรศัลยศาสตร์
ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาฯ)
- 12.1.7 ศ.ทพ.ณัฐเมศวร์ วงศ์สิริจันทร์ วท.บ.,ท.บ., วุฒิบัตรศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิล
โลเฟเชียล (จุฬาฯ),Cert.in the Advanced
Programme of Oral & Maxillofacial Surgery
(Osaka), อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโล
เฟเชียล)
- 12.1.8 ศ.ทพญ.อรสา ไวกกุล วท.บ.,ท.บ.,วุฒิบัตรศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิล
โลเฟเชียล (จุฬาฯ),M.Sc., Post-grad. Cert.in Oral
and Maxillofacial Surgery
- 12.1.9 รศ.ทพญ.ดร.ธีรลักษณ์ สุทศเสถียร วท.บ.,ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์
คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปาก),Cert.in Oral &
Maxillofacial Surgery,Diplomate,American
Board of Oral & Maxillofacial Surgery,
Ph.D. (Biomedical Science), อ.ท.(ศัลยศาสตร์
ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)
- 12.1.10 ผศ.พญ.เบญจมาศ อภิพันธุ์ พ.บ.,ป.ชั้นสูง(วิสัญญีวิทยา),ว.ว.(วิสัญญีวิทยา)
- 12.1.11 อ.ทพ.เกียรติอนันต์ บุญศิริเศรษฐ ท.บ.,ป.บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก
(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)
- 12.1.12 ผศ.ทพญ.บุญจิรา อนุกุล วท.บ.,ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์
คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปาก),วุฒิบัตรศัลยศาสตร์
ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาฯ),
Cert.in Oral & Maxillofacial Surgery, M.S.,
Diplomate, American Board of Oral &
Maxillofacial Surgery, อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปาก
และแม็กซิลโลเฟเชียล)
- 12.1.13 ผศ.นพ.ทพ.ดร.ศิริชัย เกียรติถาวรเจริญ ท.บ.,วุฒิบัตรศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิล
โลเฟเชียล (จุฬาฯ),พ.บ., Facharzt fuer Mund-
Kiefer-Gesichtschirurgie (Oral & Maxillofacial
Surgery), Dr.Med. (Muenster),อ.ท.(ศัลยศาสตร์ช่อง
ปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)

- 12.1.14 อ.ทพ.สุรภิจ วิสุทธิวัฒนากร ท.บ.,ป.บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล),
ว.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)
- 12.1.15 อ.ทพ.ปรีย แก้วประดับ ท.บ.,ป.บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล),
ว.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)
- 12.1.16 อ.พญ.ดวงดี รัมมะศักดิ์ พ.บ.,ว.ว.(วิสัญญีวิทยา)
- 12.1.17 อ.ทพ.ยุทธศักดิ์ เกียรติเชิดศักดิ์ ท.บ.,ป.บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล),
ว.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)
- 12.1.18 อ.ทพญ.ปัทมวรรณ มโนสุทธิ ท.บ.,ป.บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล),
ว.ท.(ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล)

12.2 อาจารย์พิเศษ

- 12.2.1 น.อ.(พิเศษ)ทพ.ตติย บุนนาค วท.บ.,ท.บ.,Fachzahnarzt fuer Oral Chirurgie,
Dr.med,dent.
- 12.2.2 ทพญ.พัชรี กัมพลานนท์ วท.บ.,ท.บ.,วุฒิปัตร์ศัลยศาสตร์ช่องปากและ
แม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาย)
- 12.2.3 ผศ.(พิเศษ)ทพ.ไพศาล กังวลกิจ วท.บ.,ท.บ.,วุฒิปัตร์ศัลยศาสตร์ช่องปากและ
แม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาย),M.S.
- 12.2.4 ทพ.เพียรชัย เรียรโชติ วท.บ.,ท.บ.,วุฒิปัตร์ศัลยศาสตร์ช่องปากและ
แม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาย)
- 12.2.5 ทพ.เชื้อชาย ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ วท.บ.,ท.บ.,ป.ชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์
คลินิก(ศัลยศาสตร์ช่องปาก)
- 12.2.6 น.อ.ภูริศร์ ชมะนันท์ วท.บ.,ท.บ.,วุฒิปัตร์ศัลยศาสตร์ช่องปากและ
แม็กซิลโลเฟเชียล (จุฬาย)

คณาจารย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คณาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

คณาจารย์ แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลราชวิถี

คณาจารย์ แผนกโสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา โรงพยาบาลราชวิถี

คณาจารย์ แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลนครปฐม

13. จำนวนทันตแพทย์ประจำบ้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม

	จำนวนผู้รับการฝึกอบรมแต่ละปีการศึกษา				
	2541	2542	2543	2544	2545
จำนวนที่คาดว่าจะรับ	3	3	3	3	3
จำนวนที่คาดว่าจะจบ	-	-	-	3	3
จำนวนสะสม	3	6	9	9	9

14. สถานที่และอุปกรณ์การฝึกอบรม

ใช้สถานที่และอุปกรณ์การสอนของ

สถาบันหลัก คือ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สถาบันสมทบ คือ 1. โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า
2. โรงพยาบาลสมุทรปราการ

15. ห้องสมุด

*15.1 ตำราเรียนในห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประมาณ 6,000 รายการ

*15.2 วารสารในห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประมาณ 70 รายการ

15.3 ตำราเรียนในภาควิชาศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประมาณ 250 รายการ

15.4 การค้นคว้าผ่าน internet ของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีประจำอยู่ที่
ภาควิชาฯ

รายการ 15.1 และ 15.2 ในปีงบประมาณ 2541 จะรวมอยู่ในอาคารอเนกประสงค์ ซึ่งจะมี
หอสมุดรวมของคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน
ซึ่งจะมีจำนวนตำราเรียนและวารสารเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ทันตแพทย์ประจำบ้านยังสามารถจะค้นคว้าที่
ห้องสมุดของคณะวิทยาศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และ
สถาบันสมทบที่ไปปฏิบัติงาน

16. หลักสูตรการฝึกอบรม

การอบรมนี้ถือเป็นการอบรมเฉพาะสาขาวิชาภายหลังจากได้รับปริญญาทันต
แพทยศาสตรบัณฑิตแล้ว การอบรมประกอบด้วย

16.1 ระยะเวลาการฝึกอบรมต่อเนื่องกันอย่างน้อย 3 ปี (36 เดือน) โดยใช้เวลาอย่างน้อย 2 ปี
(24 เดือน)

ในแผนกศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ต้องมีการหมุนเวียนไปฝึกอบรมในสาขา
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. ศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล	24 เดือน
2. ศัลยศาสตร์ทั่วไป	3 เดือน อย่างต่อเนื่อง
3. วิสัญญีวิทยา	3 เดือน อย่างต่อเนื่อง
4. อายุรศาสตร์	2 เดือน อย่างต่อเนื่อง
5. โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง
6. ศัลยกรรมประสาท	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง
7. ศัลยกรรมอุบัติเหตุ	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง
8. ศัลยกรรมตกแต่งหรือการหมุนเวียนเลือก (elective)	1 เดือน อย่างต่อเนื่อง

16.2 การจัดการฝึกอบรมและปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

16.2.1 ภาควิชาการ ได้แก่ การบรรยาย การประชุมวิชาการ การสัมมนา วารสารสโมสร ต้องไม่น้อยกว่า 550 ชั่วโมง แบ่งเป็นการศึกษาความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานหรือวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะเวลาประมาณร้อยละ 30 และการศึกษาความรู้ในสาขานั้น หรือสาขาที่เกี่ยวข้องประมาณร้อยละ 70

16.2.2 ภาคปฏิบัติงาน ต้องมีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงานในสาขานั้นไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือประมาณ 3,500 ชั่วโมง

16.3 มีการประชุมและสัมมนาวิชาการ ที่ควบคุมโดยคณาจารย์ที่ทำการฝึกอบรมทุกสัปดาห์ในหัวข้อที่เกี่ยวกับวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและในทางคลินิก

การจัดการฝึกอบรมภาควิชาการ และภาคปฏิบัติตาม 16.1, 16.2 และ 16.3 อาจจะผสมผสานกัน หรือแยกกันโดยอยู่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีก็ได้

16.4 โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย

16.4.1 ภาคบรรยายและสัมมนา แบ่งเป็น

1. วิชาบังคับพื้นฐาน	188 ชั่วโมงบรรยาย
2. วิชาบังคับเฉพาะสาขา	224 ชั่วโมงบรรยาย
3. สัมมนาทางวิชาการ	250 ชั่วโมงบรรยาย

16.4.2 ภาคปฏิบัติ แบ่งเป็น

1. ภาคปฏิบัติทั่วไป	1,680 ชั่วโมงบรรยาย
2. ภาคปฏิบัติเฉพาะสาขา	3,298 ชั่วโมงบรรยาย

16.4.3 บทความทางวิชาการ

80 ชั่วโมงบรรยาย

16.5 รายวิชา ประกอบด้วย

16.5.1 ภาคบรรยายและสัมมนา

16.5.1.1 วิชาบังคับพื้นฐาน

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	บรรยาย	ปฏิบัติ
การซักประวัติและตรวจร่างกายผู้ป่วย History Taking and Physical Examination	24	14
ศัลยกรรมวิภาคศาสตร์ศีรษะและคอ Surgical Anatomy of Head & Neck	10	12
ชีววิทยาช่องปาก Oral Biology	48	-
วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานสำหรับศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล Basic Medical Science for Oral and Maxillofacial Surgery (Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)	48	-
วิธีวิจัย Research Methodology	32	-
16.5.1.2 วิชาบังคับเฉพาะสาขา		
ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	บรรยาย	ปฏิบัติ
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล I Oral & Maxillofacial Surgery I	32	-
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล II Oral & Maxillofacial Surgery II	16	-
หลักการผ่าตัดทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล Principle of Oral & Maxillofacial Surgery	16	-

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง บรรยาย ปฏิบัติ
การรักษาผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบและการรักษาผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน Oral & Maxillofacial Surgical Management in Medically Compromised Patient and Treatment of Medical Emergencies	16 -
ศัลยศาสตร์ช่องปาก Oral Surgery	16 -
การรักษาผู้ป่วยโดยการผ่าตัดก่อนใส่ฟัน Preprosthetic Surgery	16 -
การรักษาภาวะติดเชื้อของใบหน้าและขากรรไกร Oral & Maxillofacial Infection	16 -
การรักษาภัยอันตรายของใบหน้าและขากรรไกร Oral & Maxillofacial Trauma	32 -
การรักษาพยาธิสภาพของใบหน้าและขากรรไกร Management of Oral Pathologic Lesions	32 -
การรักษาความผิดปกติของใบหน้าและขากรรไกร Correction of Dentofacial Deformities	32 -

16.5.1.3 สัมมนาทางวิชาการ

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง บรรยาย ปฏิบัติ
การประชุมร่วมทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโล เฟเชียล I Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Conference I (Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)	40 -

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง บรรยาย ปฏิบัติ	
การประชุมร่วมทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล II Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Conference II (Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)	48	-
การประชุมร่วมทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล III Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Conference III (Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)	48	-
การสัมมนาทางวิชาการ I Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Seminar I	42	-
การสัมมนาทางวิชาการ II Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Seminar II	36	-
การสัมมนาทางวิชาการ III Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Seminar III	36	-

16.5.2 ภาคปฏิบัติ

16.5.2.1 ภาคปฏิบัติทั่วไป

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง บรรยาย ปฏิบัติ	
อายุรศาสตร์ทั่วไป General Medicine Rotation (2 เดือน)	-	280
วิสัญญีวิทยา I Anesthesia Rotation (3 เดือน)	-	420

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง บรรยาย ปฏิบัติ
ศัลยศาสตร์ทั่วไป General Surgery Rotation (3 เดือน)	- 420
ศัลยกรรมบาดเจ็บ Trauma Rotation (1 เดือน)	- 140
ศัลยกรรมประสาท Neurosurgery Rotation (1 เดือน)	- 140
โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา Otolaryngology Rotation (1 เดือน)	- 140
ศัลยกรรมตกแต่ง Plastic Surgery Rotation (1 เดือน)	- 140

16.5.2.2 ภาคปฏิบัติเฉพาะสาขา

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง บรรยาย ปฏิบัติ
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ I Oral & Maxillofacial Surgery Practice I (6 เดือน)	- 638
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ II Oral & Maxillofacial Surgery Practice II (1 เดือน)	- 280
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ III Oral & Maxillofacial Surgery Practice III (6 เดือน)	- 840
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ IV Oral & Maxillofacial Surgery Practice IV (6 เดือน)	- 840
ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ V Oral & Maxillofacial Surgery Practice V (5 เดือน)	- 700

<u>สรุป</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศัลยกรรมช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล 2. ศัลยศาสตร์ทั่วไป 3. วิทยาศาสตร์ทันตกรรม 4. อายุรศาสตร์ 5. โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์ 6. ศัลยกรรมประสาท 7. ศัลยกรรมอุบัติเหตุ 8. ศัลยกรรมตกแต่งหรือการหมუნเวียนเลือก (elective) 	<p>24 เดือน</p> <p>3 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>3 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>2 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>1 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>1 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>1 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>1 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>1 เดือน อย่างต่อเนื่อง</p>
-------------	--	---

16.5.3 บทความทางวิชาการ

ชื่อวิชา

จำนวนชั่วโมง

บรรยาย ปฏิบัติ

การศึกษารายงานทางวิทยาศาสตร์

- 80

Scientific Literature Review

16.6 แผนการศึกษา

ชั้นปีที่ 1

ชื่อวิชา

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล I

Oral & Maxillofacial Surgery I

การซักประวัติและตรวจร่างกายผู้ป่วย

History Taking and Physical Examination

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล II

Oral & Maxillofacial Surgery II

ศัลยกรรมกายวิภาคศาสตร์ศีรษะและคอ

Surgical Anatomy of Head & Neck

ชีววิทยาช่องปาก I,II

Oral Biology I,II

วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานสำหรับศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล
Basic Medical Science for Oral and Maxillofacial Surgery
(Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)

วิธีวิจัย

Research Methodology

การศึกษารายงานทางวิทยาศาสตร์

Scientific Literature Review

การประชุมร่วมทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล I

Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Conference I

(Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)

การสัมมนาทางวิชาการ I

Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Seminar I

หลักการผ่าตัดทางศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

Principle of Oral & Maxillofacial Surgery

ศัลยศาสตร์ช่องปาก

Oral Surgery

การรักษาผู้ป่วยโดยการผ่าตัดก่อนใส่ฟัน

Preprosthetic Surgery

การรักษาผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบและการรักษาผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน

Oral & Maxillofacial Surgical Management in Medically

Compromised Patient and Treatment of Medical Emergencies

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ I

Oral & Maxillofacial Surgery Practice I (6 เดือน)

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ II

Oral & Maxillofacial Surgery Practice II (1 เดือน)

อายุรศาสตร์ทั่วไป

General Medicine Rotation (2 เดือน)

วิสัญญีวิทยา

Anesthesia Rotation (3 เดือน)

ชั้นปีที่ 2

ชีววิทยา

การประชุมร่วมทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล II

Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Conference II

(Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)

การสัมมนาทางวิชาการ II

Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Seminar II

การรักษาภาวะติดเชื้อของใบหน้าและขากรรไกร

Oral & Maxillofacial Infection

การรักษาผื่นอันตรายของใบหน้าและขากรรไกร

Oral & Maxillofacial Trauma

ศัลยศาสตร์ทั่วไป

General Surgery Rotation (3 เดือน)

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ III

Oral & Maxillofacial Surgery Practice III (6 เดือน)

ศัลยกรรมบาดเจ็บ

Trauma Rotation (1 เดือน)

ศัลยกรรมประสาท

Neurosurgery Rotation (1 เดือน)

ชื่อวิชา

โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา

Otolaryngology Rotation (1 เดือน)

ชั้นปีที่ 3

ชื่อวิชา

การประชุมร่วมทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานและศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล III

Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Surgery Conference III

(Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Microbiology & Immunology, Pathology)

การสัมมนาทางวิชาการ III

Basic Sciences and Oral & Maxillofacial Seminar III

การรักษาพยาธิสภาพของใบหน้าและขากรรไกร

Management of Oral Pathologic Lesions

การรักษาความผิดปกติของใบหน้าและขากรรไกร

Correction of Dentofacial Deformities

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ IV

Oral & Maxillofacial Surgery Practice IV (6 เดือน)

ศัลยกรรมตกแต่ง

Plastic Surgery Rotation (1 เดือน)

ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียลภาคปฏิบัติ V

Oral & Maxillofacial Surgery Practice V (5 เดือน)